

بخشنامه : انیکوهمت

رشید یاسمی

شادروان غلامرضا ، رشید یاسمی فرزند

مرحوم محمدولی خان امیر پنجه بسال ۱۲۷۴

هجری شمسی در شهر کرمانشاهان زاد ، و پس از

فرا گرفتن معلومات مقدماتی برای آموختن زبان

فرانسه و آشناسدن بعلوم جدید به تهران آمد

یاسمی در تهران سالی چند در مدرسه سن

لومی تحصیل و از محضر دانشمند شمیر میرزا طاهر

تنکابنی استفادہ کرد و چون بزبان و ادبیات

فرانسه و مبادی منطق و فلسفه آشنائی یافت به

خدمت وزارت فرهنگ داخل و پس از چندی به

وزارت دارائی منتقل شد و در روزگار سلطنت

شاه فقید سالها در دبیرخانه سلطنتی ادامه خدمت

داد . ضمناً در دانشکده ادبیات مدرس تاریخ ایران بود و در دانشکده معقول و منقول ملل

و نهل را تدریس می کرد .

یاسمی یکی از دوستان و همکاران صمیمی شادروان ملک الشعرا بهار بود . در سال

۱۳۳۵ قمری ملک الشعراء بهمدستی و جدیت رشید یاسمی و چند تن دیگر از جوانان

ادب دوست انجمن و مجله ای بنام « دانشکده » تاسیس کرد .

یاسمی در کتاب ادبیات معاصر خود در ارجح بهرام و روش دانشکده چنین مینویسد :

مرام این انجمن ترویج بی غی جدید در لباس نظم و نثر قدیم و شناساندن موازین فصاحت

و حدود انقلاب ادبی و لزوم احترام آثار فصیحی متقدم و ضرورت اقتباس محاسن نثر ادبی بود .

شماره نخستین مجله دانشکده به سردبیری و مدیری « بهار » در یکم اردیبهشت ماه

سال ۱۲۹۷ شمسی انتشار یافت و یک سال مرتباً ماهی یک شماره در پنجاه صفحه طبع و نشر

میشد و در هر شماره مقالات سودمند ادبی و تاریخی و فلسفی و انتقادی بقلم نویسندگان نامی تهران داشت افسوس که «خوش درخشید» دولتی مستعجل بود.

شادروان بهار در طلیعه شماره اول مینویسد: مجله دانشکده برای ترویج روح

ادبی و تعیین خط مشی جدیدی در ادبیات ایران ایجاد میشود، این مجله را دانشکده اداره میکند حالا چه ضرر دارد که شما دانشکده را هم بشناسید؟

آری، در غرة ماه ربیع الاول سنه ۱۳۲۴ جلسه‌ای از یک عده جوانان خوش طبع در تهران تشکیل شد که آن جلسه را «انجمن کوچک ادبی» نامیدند.

در آن انجمن فقط غزلهایی بر و ال متغزلین باستان ایران طرح میشد و اعضاء در روی آن اقتراحات غزل میگفتند.

رفته رفته اعضاء در جلسات فزونی گرفت و در اوایل سال ۱۳۲۵، جرگه کوچک شعری ما خود را قادر دید که در روی اصول تازه تری که شامل تدفینات نظامیه و نشریه و ترجمه ادبیات خارجی باشد ورزش کند آن انجمن کوچک ادبی «دانشکده» نامیده شد و با ارتقای فکری اعضاء و تکامل فنی صاحبان خود ترقی کرده و رو به کمال نهاد.

«دانشکده»، برای معرفی خود و نشر تعالیم و تبلیغ آمال و آرزوهایی عاجل و آجل خود، بداشتن یک مجله محتاج و امتیاز نشر آن در سال ۱۳۲۶ تحصیل و مقدمات انتشارش با عدم موجودیت کمترین وسیله و اسبابی فقط در سایه مساعی و کوشش اعضاء مجمع مزبور فراهم و اینک اولین شماره مجله «دانشکده» است که منتشر میشود.

دوازده شماره از مجله دانشکده که طبع و نشر یافت مجموعه گرانهای مفید است در ۶۰۶ صفحه.

در این مجله رشید یاسمی مقالاتی با مضای «رشید کرمانشاهی عضو دانشکده» انتشار داده است که بیشتر آنها از زبان فرانسه ترجمه شده و حاوی شرح حال ادباء و شعراء و نویسندگان نامی فرانس و تاریخ انقلاب ادبی فرانسه از آغاز قرن هجدهم میلادی تا قرن بیستم است.

یاسمی، پس از تعطیل دانشکده، با انتشار یک سلسله مقالات ادبی و انتقادی در

روزنامه کثیرالانتشار شفق سرخ پرداخت. و در مجله ماهیانه شرق هم که به مت محمد رمضان صاحب کتابفروشی خاور و سردبیری و مدیری آقای سعید نفیسی در دیماه سال ۱۳۰۹ هجری شمسی تأسیس شد، و مسانند مجله دانشکده ۱۲ شماره انتشار یافت، رشید یاسمی مقالات سودمندی در پیرامون فلسفه، ارسطو و حکمای دیگر دارد ناتمام

غزل زیر اثر طبع شاعر توانا آقای آزاد که باید جزء آثار انجمن حکیم نظامی بطبع رسد و اشتهاها از قلم افتاده بود در این جا بطبع میرسد.

از آقای نوربخش آزاد

غزل

بر کوبش بخ کز سر دستار بگذرد
 از شاخ گل بریزد و افتد بنگاک سرد
 اندر بر منی و دلم می طپد از آن
 این آفتاب نیست دلا عمر ما و تو است
 ظالم ز جور و ظالم بر افتادگان بترس
 از زندگی چه فایده دیدیم در جهان
 بابل بگل مناز که این یار بی وفا
 خوش باش پای کشت و لب جوی که این بهار
 بعد از من و تو آید و بسیار بسگ نذر
 ایخواجه چون جهان که نذر است نیست غم
 بر ما و تو چه سهل و چه دشوار بگذرد
 آری گذشت دهر چو بارنج و محنت است
 غمکین مشو هر آینه بسگ نذر
 آسوده آنکسی بود (آزاد) روز حشر
 کامروز از این گریوه سبکبار بگذرد